

Transaktionella perspektiv på utbildning, 5 högskolepoäng

Transactional Perspectives on Education, 5 credits

Kurskod	
Forskarutbildningsämne	Pedagogik
Institution/motsvarande	Institutionen för humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap
Tillämpas fr.o.m.	Hösten 2021
Fastställd	2021-06-15
Senast ändrad	
Beslutsfattare	Prefekt

1 Kursens innehåll

Denna kurs behandlar den pragmatiska filosofins grunder och introducerar specifikt den amerikanska filosofen John Deweys transaktionella perspektiv. Kursen visar hur detta filosofiska perspektiv kan erbjuda såväl teoretiska ramar för pedagogisk forskning som metoder för empiriska undersökningar. Fokus ligger härvid på det transaktionella perspektivets möjligheter att upplösa dualismer mellan t ex ett inre medvetande och en yttre verklighet och hur det på detta sätt utgör ett alternativ till kognitivistiska sätt att se på lärande.

I kursen ingår läsning av originallitteratur och studier av hur Dewey bygger upp transaktionsperspektivet från den klassiska essän ”The Reflex Arc Concept in Psychology” (1896) till hans sista bok ”Knowing and the Known” (Dewey & Bentley 1949/1989). Utifrån denna filosofiska grund studeras hur ledande utbildningsfilosofer idag tolkar och förstår det transaktionella perspektivet samt hur didaktiska forskare har tillämpat detta perspektiv i empirisk forskning.

Den didaktiska tillämpningen exemplifieras med flera olika teman såsom estetiska upplevelser, kroppsligt lärande, utveckling av moraliska och politiska värderingar, känslornas betydelse för lärandet, samt hur vanor och den fysiska och kulturella omgivningen påverkar undervisningen och lärandet. De empiriska exemplen sträcker sig från förskolans tidiga år till vuxnas lärande.

2 Mål

2.1 Kursens roll i utbildningen

Kursen ska huvudsakligen avse följande examensmål för utbildningen på forskarnivå enligt högskoleförordningen (HF), nämligen att doktoranden ska visa

Kunskap och förståelse

- djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet (del av mål 1)
- förtrogenhet med det specifika forskningsområdet metoder (del av mål 2)

Färdighet och förmåga

- förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer (mål 3)

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet (del av mål 9)

Numreringen av målen är densamma som i den allmänna studieplanen.

2.2 Kursens mål

För godkänt betyg ska doktoranden visa

- kunskap om pragmatismens filosofiska utgångspunkter och särart,
- kunskap om pragmatismens specifika sätt att hantera centrala utbildningsfilosofiska och epistemologiska problem,
- kunskap om transaktionella perspektiv på meningsskapande och lärande, och
- insikt i transaktionella metoder och ansatser i förhållande till olika pedagogiska forskningsproblem.

3 Kurslitteratur och andra läromedel

I kursen används följande kurslitteratur och andra läromedel.

Dewey, John (1896/1972). The reflex arc concept in psychology. In Jo Ann Boydston (Ed.), John Dewey: *The Early Works*, volume 5 (96–109). Carbondale: Southern Illinois University Press.

Dewey, John (1922/1983). Human nature and conduct. In Jo Ann Boydston (Ed.), John Dewey: *The Middle Works, Volume 14*. Carbondale: Southern Illinois University Press. (Valda delar)

Dewey, John (1925/1981). Experience and nature. In Jo Ann Boydston (Ed.), John Dewey: *The Later Works, Volume 1*. Carbondale: Southern Illinois University Press. (Valda delar)

Dewey, John (1938/1997). *Experience and education*. New York: Touchstone.

Dewey, John & Bentley, Arthur (1949/1989). Knowing and the known. In Jo Ann Boydston (Ed.) John Dewey: *The Later Works, Volume 16* (1–279). Carbondale: Southern Illinois University Press. (Valda delar)

Garrison, Jim; Öhman, Johan & Östman, Leif (Eds.) (2022). *Deweyan transactionalism in education: Beyond self-action and inter-action*. London: Bloomsbury.

Van Poeck, Katrien; Östman, Leif & Öhman, Johan (Eds.) (2019). *Sustainable development teaching: Ethical and political challenges*. Routledge Studies in Sustainability. London: Routledge. (Valda delar)

Enstaka artiklar kan tillkomma.

4 Utbildningsformer

I kursen används följande utbildningsformer.

- självstudier
- föreläsningar
- litteraturseminarier

- seminarier där egna och andras texter presenteras och diskuteras

5 Proov

Kursen examineras genom ett prov i form av

- en skriftlig inlämningsuppgift där doktoranden redogör för och reflekterar över kurslitteraturen.

6 Betyg

Prov som ingår i utbildningen på forskarnivå bedöms enligt en tvågradig betygsskala med betygen underkänt eller godkänt (lokala föreskrifter).

Betyg ska beslutas av en av universitetet särskilt utsedd lärare (examinator) (HF).

För godkänt betyg på prov som ingår i kursen krävs att doktoranden visar att han eller hon uppfyller målen med kursen enligt avsnitt 2.2, eller, om flera poänggivande prov ingår i kursen, de mål som det aktuella provet avser enligt avsnitt 5.

Den som inte har blivit godkänd vid ordinarie prov ska ges tillfälle till omprov.

Om ett prov har bestått av flera delprestationer får examinator som alternativ till omprov ge en kompletteringsuppgift avseende den delprestation som inte är godkänd.

Om en doktorand har underkänts vid ett prov vid två tillfällen ska, om doktoranden begär det, en annan examinator utses att besluta om betyg.

7 Tillträde till kursen

7.1 Tillträdeskrav

För att få delta i kursen och de prov som ingår i kursen ska sökanden vara antagen till utbildning på forskarnivå vid Örebro universitet.

7.2 Urval

Urval mellan de sökande som är antagna till utbildning på forskarnivå vid Örebro universitet och som uppfyller tillträdeskraven i övrigt enligt ovan sker enligt följande rangordning.

Förtur ges till doktorander antagna i ämnet pedagogik vid Örebro universitet. I andra hand får doktorander antagna i andra ämnen vid Örebro universitet delta.

Om inga andra urvalgrunder anges i detta avsnitt ges förtur till sökande med mindre antal kurspoäng kvar till examen, framför sökande med fler återstående kurspoäng. Vid lika poäng sker urval genom lottnings. Detta gäller också inom eventuella angivna urvalsgrupper om inget annat sägs.

7.3 Andra sökande än doktorander antagna vid Örebro universitet

Andra sökande än doktorander antagna vid Örebro universitet kan ha rätt att delta i kursen med stöd av regler och/eller avtal om beställd utbildning, gemensam examen, nationella forskarskolor eller samarbete i övrigt med andra högskolor.

Beslut om vilka sådana andra sökande som får delta i kursen fattas separat utifrån de regler och/eller avtal som föranleder ansökan om deltagande i kursen.

8 Tillgodoräknande av tidigare utbildning och yrkesverksamhet

Regler om tillgodoräknande finns i högskoleförordningen och återges på universitetets webbplats.

9 Övrigt

Kursen ges på svenska eller engelska.

Övergångsbestämmelser

Inga övergångsbestämmelser gäller.